

Jaarstukken 2024

Programma 9

Economie

Visie

Purmerend staat voor grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink in moeten investeren. Alle sectoren hebben te maken met digitalisering, circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptie. We hebben samen met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector, IT-cluster, retail en horeca de uitgangspositie vastgesteld en gezamenlijk bepaald dat we deze transitie actief willen uitvoeren en, waar mogelijk, voorop willen lopen. Ondernemen in een economie en samenleving die snel verandert, vraagt om regionale samenwerking, creativiteit, samenwerking tussen publieke en private partijen en bovenal een 'ondernemende' overheid die signaleert, faciliteert en stimuleert.

De oorlog in Oekraïne heeft een wezenlijke impact op de landelijke economie, en daarmee ook op de regionale en stedelijke economie. De schaarste aan grondstoffen en de hoge grondstof- en brandstofprijzen werken door. De inflatie neemt weliswaar enigszins af maar blijft aan de hoge kant. Ook de rente op de geld- en kapitaalmarkten blijft oplopen. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar we kunnen wel samenwerken met onze ondernemers en hen steunen bij het aanpakken van eerder genoemde problemen en bij de uitvoering van de Europese en nationale wet- en regelgeving, zoals die op het gebied van stikstof, natuur en klimaat.

Investeren in de economie is nu van groot belang, omdat we daarmee werkgelegenheid voor onze eigen inwoners behouden en waar mogelijk vergroten. Ook creëren we draagvlak voor zowel de commerciële als niet-commerciële voorzieningen in Purmerend. Bovendien kunnen publieke investeringen als een multiplier werken voor investeringen vanuit het bedrijfsleven, en daarmee een stimulans geven aan gewenste (economische) ontwikkelingen.

Bijna iedere sector kampt met krapte op de arbeidsmarkt. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft speerpunt van ons beleid. We streven ernaar om jong talent lokaal op te leiden, kennis hier te behouden en in te zetten. Dit is en blijft nodig voor een gezonde en toekomstbestendige lokale arbeidsmarkt.

Doelen en activiteiten

De Economische Visie is de stip op de horizon. Ons doel is om alle in deze visie opgenomen doelstellingen in 2040 te behalen. Dit doen we in stappen. In de uitvoeringsagenda 2023-2024 is beschreven hoe we dit gaan doen en de agenda is langs vier pijlers samengesteld:

1. Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster & Toerisme;
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling;
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad);
4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Pijler 1: Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster & Toerisme

Onze aanpak richtte zich op 3 doelstellingen:

- Toekomstperspectief (andere verdienmodellen) voor agrarische ondernemers in de Beemster.
- Het versterken van het Beemstermerk en het werelderfgoed Beemster.
- Het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente (in samenwerking met de regio).

In dit kader hebben we in 2024 de volgende acties opgepakt:

- Deelname aan het landelijke project kringlooplandbouw.
- De inzet van een duurzaamheidscoach voor agrarische ondernemers.
- Doorontwikkeling van het project De Beemsterling, zodat producten uit de Beemster in Purmerend en elders zijn aangeboden en verkocht.
- Het stimuleren van de boer-burger verbinding door promotie van streekproducten (korte keten).
- Het verbeteren van de digitale ontsluiting van Beemster Werelderfgoed.
- Opstellen en uitvoeren van een werkplan voor het Beemster Werelderfgoed op basis van de uitkomsten van de enquête werelderfgoed en DNA Purmerend.
- Het versterken van de toeristische organisatiestructuur in Purmerend en de regio (Bureau Toerisme Laag Holland en VVV's).
- Het opstellen van een identiteitsboek voor de hele regio waarmee gericht marketing en promotie wordt gevoerd.
- Het verkrijgen van voldoende data over en inzicht in de bezoekers door deelname aan specifieke scans of onderzoeken.
- Het opstellen van de visie recreatie en toerisme.

Pijler 2: Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs & campusontwikkeling

Het verminderen van de kloof tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, en het behouden en stimuleren van jong talent in de gemeente en de regio stond voorop binnen deze pijler. Digitalisering is de leidraad voor de activiteiten die we in dit verband hebben uitgevoerd. Gelet op onze ambities met betrekking tot de campusontwikkeling op De Koog, is het van belang om in te blijven zetten op de esports, gaming en (creative) tech. We streven ernaar Purmerend te ontwikkelen tot een gemeente waarin we samen met alle partijen werken aan de totstandkoming van de digitale transitie. Ook hebben we ingezet op het ondersteunen van overige sectoren bij het verkrijgen van voldoende en goed opgeleid personeel. In dit kader hebben we in 2024 de volgende acties opgepakt:

- Het uitvoeren en uitwerken van het onderzoek naar Purmer Valley als Private Partnership- constructie.
- Het ondersteunen en begeleiden van ondernemers bij het starten van een bedrijf door middel van het startersloket.
- Deelname aan de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM InWest).
- Het ontwikkelen van de (E)SPORTS TECH CAMPUS.
- Het uitvoeren van acties uit sectortafels, tafels waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid per sector zijn vertegenwoordigd.

- De organisatie van het evenement Waterland Werkt waar scholieren, studenten, leerlingen en hun ouders kennis kunnen maken met opleidingen en beroepen.
- Het stimuleren van innovatie in het bedrijfsleven met hulp van de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM InWest).

De (E)SPORST TECH CAMPUS helpt ons met innovatieve oplossingen voor maatschappelijke en economische vraagstukken, maar ook bij het aantrekken van nieuwe talenten, ondernemingen en studenten. Het wordt een broedplaats met een duurzaam ecosysteem waar innovatie, kennis, bedrijvigheid, creativiteit en talentontwikkeling hand in hand gaan en continu worden gestimuleerd. De campus kan de aantrekkelijkheid van wonen, werken en leven in Purmerend versterken. We hebben het afgelopen jaar gewerkt aan het versterken van een innovatie-ecosysteem door:

- Samen met de stakeholders het actieplan governance en organisatiestructuur voor de campus uit te werken.
- Placemaking en daarmee het zichtbaar maken van de campus in het gebied
- Het opstellen van een ontwikkelstrategie om de ruimtelijke vertaling van de gebiedsvisie concreter te maken.
- Een innovatieagenda op te stellen en field en living labs te bevorderen.
- Het bevorderen van de samenwerking en het aanjagen van programma's op het gebied van sport, onderwijs en bedrijvigheid.

Pijler 3: Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

Pijler 3 van de economische visie kent 4 doelstellingen:

- Het behouden en versterken van bestaande voorzieningen en het realiseren van nieuwe voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van de inwoners en bezoekers van Purmerend.
- Het versterken van de samenwerking met en tussen ondernemers, pandeigenaren in de binnenstad en de overige winkelgebieden.
- Het verbeteren van de communicatie met en tussen ondernemers, en tussen ondernemers en overige betrokkenen, waaronder de gemeente.
- Het toekomstbestendig maken van de binnenstad van Purmerend.

In dit verband hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de voorzieningen in onze gemeente en zijn de volgende zaken vanuit programma Binnenstad uitgevoerd:

- Schapenmarkt (project 3 en 14) Het
voorkeursprogramma is in november vastgesteld en hierin staat wat we op de Schapenmarkt voor ogen hebben. Denk hierbij aan een unieke beeldbepalend plek waar functies zoals een hotel, maatschappelijke functies, horeca, parkeren, versterken van het Bolwerk en (gratis) ontmoeten op hoogte een plek krijgen.
- Tijdelijk parkeerterrein Schapenmarkt.
Na de aankoop en het slopen van de panden is gestart met de aanleg van een tijdelijk parkeerterrein (gereed Q1 2025).
- De aankleding en vergroening Binnenstad (Kaasmarkt, Dubbel Buurt, Breedstraat en Eggertstraat) is gestart. Het definitief ontwerp voor 3 zijden van het Eggert Centrum (Weeshuissteeg, Schoolsteeg en Zuidersteeg) is af en wordt in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd.

- In 2024 zijn er voor het eerst lampenkappen opgehangen als 'zomerse' versiering in samenwerking met de BIZ Binnenstad. Vanaf eind oktober, begin november is dit vervangen voor de winterse versieringen. In 2024 is er een speciaal lichtelement op de Koemarkt in de vorm van een koe geplaatst. De kerk en het Purmerends Museum zijn aangelicht met geweldige lichtprojecties.
- Sinds 1 september is fietsen door de gehele binnenstad verboden, met uitzondering van een gedeelte van de Plantsoenstraat.
- Verbeteren toegankelijkheid binnenstad (project 7).
Er is een plan uitgewerkt voor blinden en slechtziende bezoekers van de binnenstad. Dit wordt uitgevoerd in 2025.
- Sport en spel in de binnenstad (project 8)
Er zijn schaaktafels geplaatst. Spurd heeft diverse activiteiten in de binnenstad georganiseerd. Tijdens Winters Purmerend heeft de ijsbaan en het schoolschaatsen gezorgd voor plezier.
- Matchmaker (project 9 en project 10)
De positieve promotie, positionering (het stadje tussen de polders) en de rol van de matchmaker hebben ervoor gezorgd dat diverse nieuwe ondernemers de deuren hebben geopend in de binnenstad van Purmerend. We streven naar 100.000 bezoekers per week in 2028. We zitten goed op koers en aantal bezoekers is in 2024 toegenomen naar ruim 71.000. We maken mooie stappen en liggen op schema, gelet op de doelstellingen van programma Binnenstad. We zien dat het aantal bezoekers groeit maar we zijn er zeker nog niet, gelet op onder andere de leegstand.
- Organiseren markten en evenementen (project 11 en 13 uitvoeringsprogramma Binnenstad).
Dit jaar is de Laag Hollandse Makersmarkt 5 keer georganiseerd. Per seizoen is er een ander thema en tijdens Winters Purmerend is er gedurende 2 dagen een winterse markt georganiseerd.
- Kunst en cultuurmarkt.
Dit jaar is door diverse partijen (onder andere BIZ Binnenstad, veel cultuurorganisaties en gemeente) de kunst en cultuurmarkt georganiseerd. Dit was een groot succes en wordt volgend jaar verder uitgebouwd.
- In december hebben we genoten van 3 weken lang Winters Purmerend. Veel partijen, waaronder Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, belangenvereniging Eigenaren Vastgoed, BTLH, Eggert centrum en sponsors, hebben de handen in een geslagen.
- Optimalisering afvalinzameling Binnenstad (project 18 uitvoeringsprogramma Binnenstad)
Samen met Biz Binnenstad en Biz Koemarkt is er een plan gemaakt om de (bedrijfs)afvalinzameling te optimaliseren (schoner en efficiënter). Dit plan wordt in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd.
- De samenwerking tussen de Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, Eggert centrum, BTLH, belangenvereniging eigenaren vastgoed binnenstad, gemeente en andere partijen is verder verdiept en versterkt (project 21).
- Verhaal van de binnenstad (project 24)
Brand Values, DNA, Marketinglandscape, merk zijn vastgesteld en worden uitgerold op diverse manieren en op diverse kanalen door alle partners zoals bijvoorbeeld door Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, Bureau Toerisme Laag Holland en de gemeente.

Pijler 4: Circulaire economie en bedrijventerreinen

In het kader van deze pijler hadden we voor 2024 5 doelstellingen:

- Het verduurzamen van bedrijven op bedrijventerreinen, in winkelgebieden en in het agrarisch gebied (zie ook pijlers 1 en 3).

- Het verbeteren van de stroomvoorziening om de hiervoor genoemde doelstelling haalbaar en realiseerbaar te maken.
- Het stimuleren van de circulaire economie, zowel lokaal als regionaal.
- De samenwerking van bedrijven op bedrijventerreinen te bevorderen, onder meer door stimulering van parkmanagement.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie en het realiseren van de leerlijn op het gebied van houtbouw in overleg met de bouwers en opleidingen in onze regio.

Daartoe hebben we in 2024 de volgende acties uitgevoerd:

- Inschakelen van een duurzaamheidscoach.
- Organiseren van kennis- en werksessies over duurzaamheid of circulaire economie.
- Onderzoek naar de transportbeperkingen voor stroom.
- Onderzoek naar alternatieve vormen van stroomlevering, onder meer biovergisting in de Beemster, zie ook pijler 1.
- Circulaire inkoop en aanbestedingen (voorbeeldfunctie gemeente).
- Het uitvoeren van projecten op het gebied van circulaire economie die door de MRA zijn ontwikkeld.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie.
- Het realiseren van een doorlopende leerlijn op het gebied van houtbouw.
- Het toepassen van parkmanagement in de Baansteer-Noord.
- Onderzoek naar het ontwikkelen van een BIZ op bestaande bedrijventerreinen.

Pijler 5: Regionale samenwerking

Naast het werken aan de 4 bovenstaande 'kernpijlers' uit de economische visie dragen we ook veel bij (mensen en middelen) aan regionale samenwerking. Dit betreft de samenwerking in Zaanstreek-Waterland en de samenwerking in de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Het doel is om de economische doelstellingen van Purmerend en de Beemster zo goed mogelijk te verankeren in regionale gremia.

Belangrijk om te weten

Het uitvoeren van alle acties van de uitvoeringsagenda economische visie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook het bedrijfsleven, het onderwijs en de regio moeten bereid zijn om hieraan mee te werken of bij te dragen. Het betrekken van deze partijen, maar ook van bijvoorbeeld de provincie, het Rijk en de Europese Unie, vragen inzet op alle niveaus. Deze inzet kent vele gradaties: van het voeren van overleg tot het aanvragen van subsidies of het deelnemen aan specifieke consortia.

Wat heeft het gekost

PGRog	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	2.633	2.407	4.122	3.832	-290
Baten	-898	-864	-903	-916	-12
Saldo	1.734	1.543	3.219	2.916	-302

Het programma Economie heeft per saldo een voordelige afwijking van € 302.000. Dit komt door € 290.000 lagere lasten en € 12.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Economie

BV091 Economie	Lasten	Baten
Economische uitvoeringsagenda		
In totaal wordt € 250.000 van het budget 2024 voor de uitvoering van de economische visie doorgeschoven naar 2025. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025. Dit is als volgt te verklaren:		0
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijna € 50.000 is verplicht voor het KPI-landbouwproject en onze deelname aan de landelijke pilot Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNV). Reden is dat het project flinke vertraging heeft opgelopen vanwege landelijke politieke discussies en besluitvorming. Eind 2024 is het project alsnog opgestart. 2. € 25.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 voor het opstellen van een toekomstvisie voor de agrarische sector in de Beemster. In 2024 is gebleken dat de LTO hiervoor geen belangstelling had, vanwege het ontbreken van landelijke en provinciale regelgeving. We zijn en blijven in gesprek met de agrariërs in de Beemster. Pas als er landelijke en provinciale regelgeving is, kan gestart worden met het opstellen van een toekomstvisie. 3. Bijna € 34.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 in verband met jaarlijkse abonnementskosten voor het communicatieplatform Chainels. Het betreft hier een meerjarenverplichting van € 8.000 per jaar dat doorloopt tot en met 2028. 4. Ruim € 141.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 voor het project verduurzamen bestaande bedrijventerreinen, waarvan € 111.000 voor de inzet duurzaamheidscoach. Het betref hier een meerjarenverplichting tot mei 2027. Daarnaast € 30.000 voor het uitvoeren van diverse projecten. 	-250	
Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie		
Voor de uitvoering van de visie recreatie en toerisme is door de gemeenteraad voor 2024 € 102.619 beschikbaar gesteld. Bij de eerste aanbesteding in 2023 bleek er echter te weinig belangstelling van de diverse bureaus in verband met beschikbare capaciteit. Daarom is de aanbesteding doorgeschoven naar 2024 en is de visie uiteindelijk in december 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Het uitvoeringsbudget van 2024 wordt daarom nu doorgeschoven naar 2025. Verplichtingen zijn reeds aangegaan voor de extra opdracht aan BTLH en het opstellen van een verblijfsaccommodatiebeleid, totaal ruim € 60.000. Het overige budget zal ingezet worden voor de diverse acties die in het nog op te stellen uitvoeringsprogramma voor 2025 benoemd worden. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-103	0
Programma Binnenstad		
Een deel van de aankleding van de binnenstad (uitvoer van vergroening Peperstraat en laatste onderdelen van Breedstraat/Dubbele Buurt) zullen in Q2 van 2025 worden uitgevoerd. Daarnaast gaat het project voor de toegankelijkheid binnenstad in uitvoer in 2025, de ontwerpen zijn gemaakt in 2024. Het restantbudget is nodig voor de uitvoer van project toegankelijke binnenstad in 2025. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-100	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	163	-12
	-290	-12

Reserves

Reserve Regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Het restant van de SRA middelen is nog beschikbaar voor bekostiging van de regionale projecten op basis van de visie en samenwerkingsagenda Zaanstreek -Waterland. Er is in 2024 €67.846 onttrokken vanuit de reserve ter dekking van de gemaakte kosten. Het saldo van de reserve is per 31-12-2024 € 121.554.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Dit programma geeft inzicht in het verloop van de kosten van de lokale democratie en het dagelijks bestuur, waaronder de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures en het Waterlands Archief. Budget voor de instelling van de raad en opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen valt hier ook onder. Het ondersteunen van de lokale democratie, gemeenschappelijke regelingen en het bestuur staan in dit programma centraal.

Doelen en activiteiten

We hebben werk gemaakt van goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, de ambtelijke organisatie, regionale samenwerkingsverbanden en politici, zodat we ons optimaal voor inwoners en organisaties kunnen inzetten. Daarvoor is bijvoorbeeld nieuwe wetgeving zo goed en integraal mogelijk in de organisatie opgenomen. De gemeentelijke organisatie is meegegroeid met de gemeente, zodat we aan de gestelde ambities kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk kunnen oppakken. Dit valt niet altijd mee. De huidige situatie op de arbeidsmarkt dwingt ons vaker dan gewenst om personeel in te huren, omdat we anders vacatures niet kunnen invullen. Ondanks de hogere personele lasten is het alternatief om vacatures open te laten niet wenselijk, omdat dit kan betekenen dat we taken soms niet meer kunnen uitvoeren.

Ook het afgelopen jaar hebben we opnieuw gestreefd naar langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën en het vermijden van hoge schulden. Hoewel dit op korte termijn mogelijk lijkt, verwachten we voor de toekomst een andere situatie. Het is onzeker wat we van het Rijk kunnen verwachten aan bijdragen in de algemene uitkering, en ook bijvoorbeeld voor het dekken van tekorten in de jeugdzorg.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Samenwerking

Het concern is een betrouwbare partner in de regio die staat voor haar inwoners en ondernemers en de belangen van Purmerend. We staan voor een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt. Wat doen we daarvoor?

- We werken samen met andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, waarbij oog is voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van de gemeente voor het gemeentebestuur.
- Blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet bij de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW).